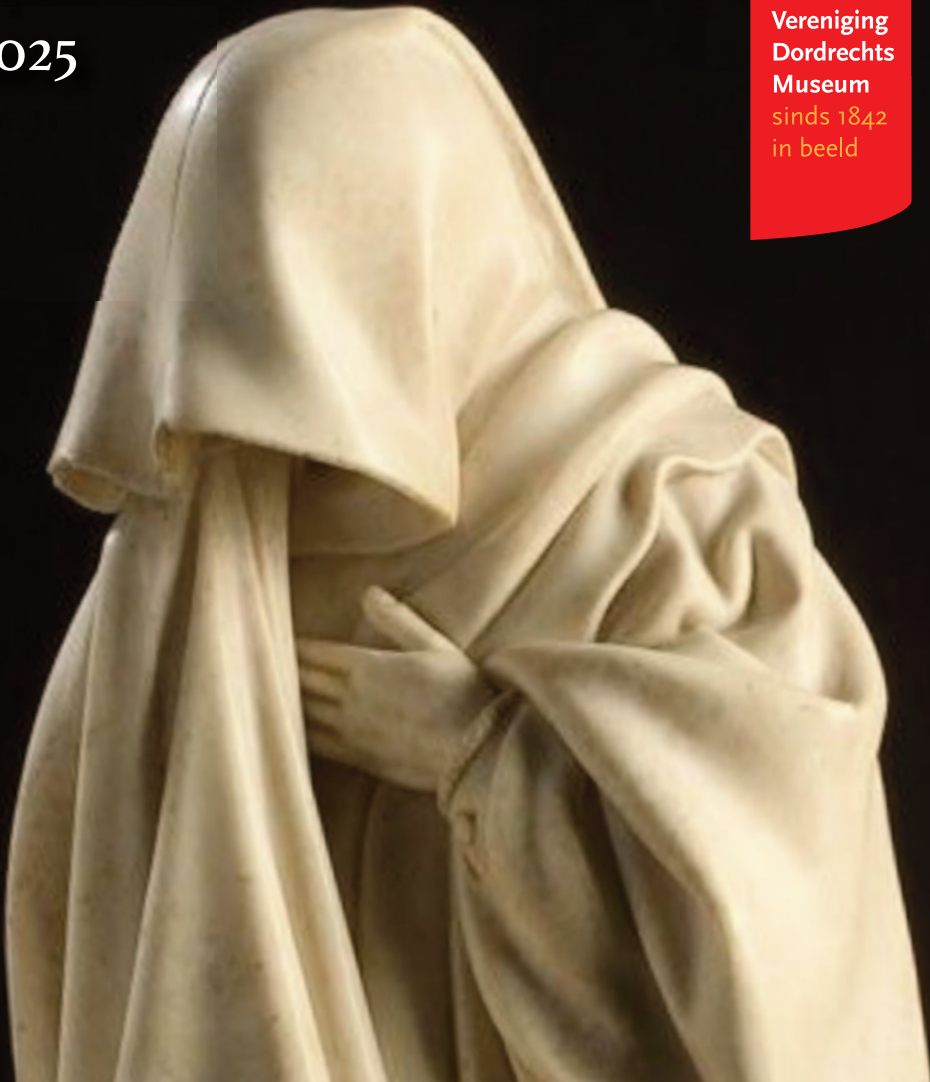

Claus Sluter Pleurant bij het praalgraf van Filips de Stoute (ca.1400), Musée des Beaux Arts in Dijon.

Uit het Bestuur

Genocide in Gaza, oorlog in Oekraïne, kamerleden en ministers die met elkaar ruziën en dan worden wij in Dordrecht ook nog schaamte- en grenzeloos vergiftigd door Chemours. Het stemt mij droevig en machteloos als een pleurant van de Haarlemse beeldhouwer Claus Sluter (ca. 1350 - 1406). En dan moet ik iets schrijven over kunst... het voelt ongemakkelijk en triviaal. Het kijken naar al dat lijden en onrecht op de televisie of in de krant doet mij denken aan een museumbezoek: je ziet een beeld, je wordt overmand door een emotie en vervolgens ga je naar het volgende beeld op het journaal of het kunstwerk ernaast. Moet ik niet in opstand komen omdat ik ben, zoals de Franse filosoof Albert Camus schreef? En toch... Kunst kan ook een middel te zijn om bij te dragen aan het maat-

schappelijk debat of om een politieke ontwikkeling aan de kaak te stellen. De winnaar van de Galatea Kunstprijs 2025, Daria Khozhai (Oekraïne, 1994), verbeeldt met haar kunstwerk de onderdrukking van het Sovjet Regime. Er zijn ook genoeg voorbeelden uit het verleden waarbij kunst werd gebruikt als protest. Denk ook aan de tentoonstelling Liberté in het Dordrechts Museum. Wat is het toch inspirerend om door vormtaal (schilderij, beeld, dans of muziek) een boodschap te kunnen uitdragen! Maar zingen, huilen en bidden, lachen, werken en bewonderen is niet genoeg; vecht..! Ook al dient de herfst zich onstuitbaar aan, ik voel toch wat lente...

Richard Coenraad
secretaris

- 1 Uit het Bestuur
- 2 VDM-berichten
- Samen met mijn dochter
- Alles stroomt
- 4 Turner komt terug
- Tweeluik
- 5 Uit het Depot
- 6 Scheffer in het wild
- Denken over schenken
- 7 Boek *Nieuwe Haven* 29
- Activiteiten VDM
- 8 Overdaad aan moois

Drie VDM Berichten per jaar op de deurmat

Door verschillende omstandigheden hebben we als Bestuur van VDM besloten dit najaar niet twee maar één VDM bericht op de deurmat te laten vallen. Er is niet altijd voldoende kopij, het kost de vrijwilligers veel tijd, er worden zeer regelmatig nieuwsbrieven rondgestuurd, alle informatie is op onze website te vinden, maar bovenal: de kosten voor een geprint bericht rijzen de pan uit. We hopen op uw begrip. Vragen? janine@verenigingdordrechtsmuseum.nl

Vacature ledenadministratie

De ledenadministratie is op zoek naar versterking. De werkzaamheden betreffen de verwerking van de ledenmutaties en de verzending van de ledenpasjes. Als u actief wilt worden binnen de vereniging en over computervaardigheden (ledenadministratieprogramma) beschikt, bent u van harte welkom! De ledenadministratie komt periodiek bij elkaar in het museum op dinsdagmiddag. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot de secretaris via richard@verenigingdordrechtsmuseum.nl

Van de secretaris

- Vanuit VDM communiceren wij graag via e-mail. Ook stuurt het Dordrechts Museum uitnodigingen voor openingen via e-mail. Mocht u nog geen e-mails van ons ontvangen en uw contributiefactuur per post ontvangen, dan kan het zijn dat wij nog niet in het bezit zijn van uw mailadres. Geef uw mailadres via: richard@verenigingdordrechtsmuseum.nl
- Indien u overweegt uw lidmaatschap per 2026 op te zeggen, dan dient u dit voor 31 december 2025 door te geven aan de secretaris.
- Mocht u uw contributie nog niet via incasso betalen, dan vragen wij u dit alsnog in overweging te nemen. Het bespaart veel tijd, papier en portokosten.

Samen met mijn dochter: Ik zie, Ik zie een kleurrijke kennismaking met kunst

Onlangs bezocht ik met mijn dochter van anderhalf jaar de familietentoonstelling *Ik zie, ik zie – Een wereld vol kunst in het Dordrechts Museum*. Hoewel de tentoonstelling primair gericht is op kinderen van 6 tot 10 jaar, was het ook voor haar een bijzondere ervaring. De speelse inrichting, de levendige kleuren en de interactieve elementen maakten het tot een inspirerende ontdekkingstocht voor ons beiden.

De tentoonstelling nodigt uit om kunst niet alleen te bekijken, maar ook te beleven. Samen dansen, voelen, kijken en verwonderen – het was een waardevolle manier om haar eerste kennismaking met kunst vorm te geven. En voor mij als ouder was het mooi om te zien hoe kunst op deze manier toegankelijk en betekenisvol wordt gemaakt voor jonge kinderen.

Ik kan deze tentoonstelling dan ook van harte aanbevelen aan iedereen met (klein)kinderen. Het is een unieke kans om samen op een laagdrempelige en speelse manier kunst te ervaren. Ik zie, ik zie is nog te bezoeken tot 3 mei 2026 – een aanrader voor een inspirerend familie-uitje.

Janine van Zoest

Actuele

perspectieven in de museumcollectie

In het ene kunstwerk vangt rivierwater het licht, alsof de maan erin doorschijnt. In een ander kunstwerk golft het lange haar van een vrouw losjes rond haar gezicht. Verderop dansen videobeelden mee met een oceaan die bruisend het strand op rolt. En in een rozerood schilderij komt een nieuwe dag tot leven. Het Dordrechts Museum toont met de presentatie *‘Alles Stroomt’* de reikwijdte van de eigen tijd, de avondschemering en het ochtendgloren, op een overzicht van recente aanwinsten.

Veelal voor het allereerst worden hier prachtige schilderijen, video's, werken en sculpturen tentoongesteld, inclusief belangrijke schenkingen en bruiklenen voor de lange duur. De hedendaagse kunst is veelzijdig, uitbundig, rijk en diepzinnig, dat is wat deze werken samen laten zien. *Alles Stroomt!* De combinatie van aanwinsten uit de periode 2020 – 2025 neemt het publiek mee van oever tot oever, met een afwisselend perspectief van toekomst-dromen, bespiegelingen op de actualiteit, kritische visies en dichtelijke vergezichten in de kunst.

Exemplarisch is het monumentale schilderij *‘Another Day’* uit 2024 van **Abul Hisham** (Thrisur, India, 1987), winnaar van *Kunstprijz de Scheffer* in 2024. Dit aantrekkelijke kunstwerk bestaat uit drie delen. Het is meer dan levensgroot. Een gloeiende, oranje-roze wolkenhemel strekt zich uit over het middelste doek, wondermooi, maar ook dubbelzinnig. Valt de avond of verrijst de dag?

Alles Stroomt

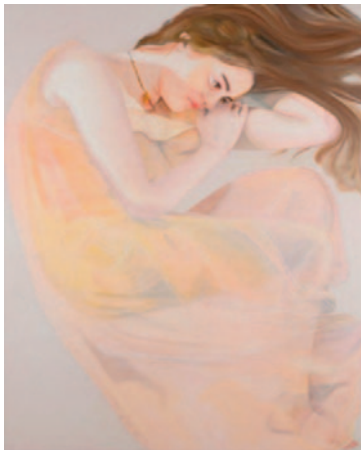
Vereniging Dordrechts Museum sinds 1842 in beeld

Frans van Lent, *Zonder Titel* (2021), still uit video, aankoop met bijdrage Mondriaan Fonds, 2024

Anouk Kruithof, *Seafluence* (2024), still uit video, aankoop met bijdrage Mondriaan Fonds, 2024

Katinka Lampe, *2117252* (2025), Olieverf op doek, 210 x 170 cm, aankoop met bijdrage Mondriaan Fonds, 2025

Abul Hisham, *Another Day*, acrylverf en gipspoeder op doek en houten panelen, 200 x 170 cm, bruikleen VDM, aangekocht tgv Kunstprijs De Scheffer 2024

De tijden vloeien in elkaar over: we zien zowel de zon als de maan. Aan weerskanten van het middelste doek is de hemel donkerblauw. Het silhouet van elegante bomen tekent zich af in de nacht; er groeien rode vruchten aan, fonkelend als juwelen. Maar hoewel de schoonheid van de natuur ruim baan krijgt, ontvouwt zich op de voorgrond een minder romantisch verhaal. Daar blokkeert een schutting het landschap. Enkele mannelijke figuren, nietig in hun omgeving, staan voor de muur; twee in gesprek met elkaar; twee andere figuren (of zijn het dezelfde?) staan op de rug gezien alleen,

met hun gezicht naar het beton. De ruimte krijgt iets van een decor, een theatrale setting. Hisham schildert een wereld van de geest, waarin politieke en religieuze symbolen samenkomen. Hij put daarvoor uit zijn eigen ervaringen als kunstenaar afkomstig uit India, die over de continenten reist, in Nederland als resident de Rijksakademie bezocht, zich vervolgens in Amsterdam vestigde en nu vandaaruit internationaal zijn kunstenaarschap en leven uitbouwt. Hisham combineert acrylverf met ruwe pigmenten, zand of gipspoeder. Tegenover de lichtende hemel geeft hij zijn

schutting een korrelige tastbaarheid, herinnerend aan het Christelijke en Islamitische geloof, dat alles uit stof ontstaat en tot stof vergaat. Het licht van de vergankelijkheid, waarin zijn werk is gedrenkt, onthult zowel obstakels als beloftes. De muur markeert hindernissen en afgeschermd territoria, maar ook een spiritueel overgangsmoment. Er gaan verre horizons achter schuil, geografisch en tegelijkertijd innerlijk van aard. 'Hisham laat op een prachtige manier de complexiteit zien van politiek en religie met oog voor het individu,' aldus de jury van *Kunstprijz de Scheffer* 2024.

De Schefferprijs stimuleert talentvolle beeldend kunstenaars, tot en met 35 jaar, die een accent leggen op de schilderkunst. Via een open call worden om de twee jaar enkele genomineerden gekozen. Met hen maakt het Dordrechts Museum een tentoonstelling. De prijs wordt uitgereikt door de Vereniging Dordrechts Museum (VDM), die de nalatenschap van kunstenaar Ary Scheffer beheert. Uit dit legaat koopt de VDM telkens een kunstwerk van de winnaar aan. Zo is ook het fantastische en betekenisvolle drieluik *‘Another Day’* in het Dordrechts Museum gekomen. Hisham maakte dit drieluik kort na prijsuitreiking, als actueel vervolg op de rijke collectie met zes eeuwen (landschaps)schilderkunst in het museum.

Op de tentoonstelling *‘Alles Stroomt!’* wordt het drieluik voor de eerste keer in Dordrecht getoond, op een ereplaats, als blikvanger bij binnenkomst.

Wilma Sütö
Conservator moderne en hedendaagse kunst

Turner komt terug naar Dordrecht!

De tentoonstelling wordt mogelijk gemaakt door the Yale Center for British Art and the Dr. Lee MacCormick Edwards Charitable Foundation.

Een droom komt uit voor het Dordrechts Museum. 's Werelds mooiste gezicht op Dordrecht reist in 2026 af naar onze stad: het schilderij *Dort or Dordrecht: The Dort Packet-Boat from Rotterdam Becalmed*, in 1818 geschilderd door de beroemde Engelse landschapsschilder Joseph Mallord William Turner (1775-1851). Nog nooit was de stad met zoveel kracht, kleur en schittering vastgelegd.

Het schilderij is het resultaat van een bezoek aan Dordrecht in 1817. Later keerde Turner nog ten minste drie keer terug. Door een unieke samenwerking met het Yale Center for British Art in New Haven (VS) komt dit absolute meesterwerk nu voor het eerst naar Dordrecht, terug naar de plek waar het is ontstaan.

Joseph Mallord William Turner, *The Dort Packet-Boat from Rotterdam Becalmed*, 1818, olieverf op doek, Yale Center for British Art.

Het Yale Center for British Art huisvest de grootste collectie Britse kunst buiten het Verenigd Koninkrijk en leent nog een tiental andere internationale topstukken van Turner uit. Vele daarvan zijn voor het eerst in Nederland te zien. Samen presenteren zij Turner als de ultieme schilder van het water. Het onweerstaanbare spel van water en licht was voor hem een onuitputtelijke bron van artistieke inspiratie. In de tentoonstelling zijn verder ook werken te zien van Nederlandse schilders uit de collectie van het Dordrechts Museum, waaronder Meindert Hobbema, Jan van Goyen en de Dordtse Aelbert Cuyp, voor wie Turner grote bewondering had.

Tweeluik met Nicky Assmann

Aansluitend op Turner worden lichtinstallaties van Nicky Assmann (1980) getoond. Net als Turner verbeeldt Assmann zowel de schoonheid als de dreiging van de natuur. Zij maakt dynamische lichtprojecties die het kleurenspeel van de elementen aanwakken door in te zoomen op waterspiegelingen en de gloed van de zon. Terwijl je als bezoeker traditiegetrouw tegenover een kunstwerk staat, een schilderij waar de natuur binnen de lijst verschijnt, stap je bij Assmann van top tot teen in een ruimtelijk landschap.

In het hart van haar presentatie staat de overweldigende kinetische sculptuur *The Abysses of the Scorching Sun*: een telescoop annex lichtkanon. Dit apparaat volgt de baan van de zon, real time, real space, en kaatst het licht terug. Het verglijdt monumentaal over de muren, de vloer en het plafond en neemt het publiek op in een veelkleurige roes, die betoverend is, maar ook vragen oproept over de intense machten, krachten en kwetsbaarheden van het klimaat. Ook in een geheel nieuwe installatie, die Assmann speciaal voor deze tentoonstelling ontwikkelt, verbeeldt zij de invloed van technologie op onze natuurlijke omgeving en de ongrijpbare schoonheid van onze blauwe planeet, die oplicht in een ronddraaiende sculptuur van glas.

Het tweeluik is te zien van 8 februari 2026 t/m 14 juni 2026.

Uit het Depot

De Dordtse schilder Jacob Gerritsz. Cuyp (1594 – 1652), vader van de beroemde landschapsschilder Aelbert Cuyp, staat vooral bekend als portret- en figuurschilder. Dat moet zijn voornaamste bron van inkomsten zijn geweest.

De gegoede Dordtse burgerij liet zich in die tijd, de eerste helft van de 17de eeuw, graag door Jacob Cuyp uitbeelden. Er zijn zeer veel portretten, vaak man en vrouw als pendanten aan ons overgeleverd. Minder bekend is dat hij zeer veelzijdig was en bijvoorbeeld ook het historiestuk of het stilleven uitstekend beheerste.

Dordrechts Museum bezit van het laatste genre een bijzonder fraai tulpenbed, dat in 1975 door de kunsthistoricus en verzamelaar Mr. A. Sturing aan het museum werd geschonken.

In het Depot bevindt zich nog een heel ander, weinig getoond, schilderij van Jacob Cuyp met een religieuze voorstelling: 'De Apostel Paulus aan zijn schrijftafel' uit 1627.

De nog jonge Jacob, hij is dan 33 jaar, levert in dit werk mijns inziens een topprestatie. Het zeer doorwerkte en respectvol geschilderde hoofd van Paulus is niet zomaar een tronie, zoals dat in de 17de eeuw werd genoemd, maar duidelijk het portret van een oudere man die Cuyp goed gekend moet hebben.

Wellicht, het is maar een veronderstelling, stond de vader van Jacob, de stamvader van het schildersgeslacht Cuyp in Dordrecht, model voor deze 'martelaar des geloofs'.

Deze vader, Gerrit Gerritsz. Cuyp (1565 – 1644) was bij het ontstaan van dit schilderij 62 jaar oud wat goed kan kloppen met de afgebeelde Paulus. Hij is bekend gebleven als glazenier en is verantwoordelijk voor één van de beroemde glasramen in de St. Janskerk in Gouda met de 'Hollandse maagd in de Hollandse tuin' als onderwerp.

Hij was daarnaast ook schilder en de eerste leermeester van zijn zoon Jacob.

Jacob Gerritsz. Cuyp, *De Apostel Paulus aan zijn schrijftafel*, 1627

Jacob Gerritsz. Cuyp, *Tulpenbed*, Dordrechts Museum, schenking particuliere collectie, 1977.

Gerrit Gerritsz. Cuyp zal graag geposeerd hebben in de rol van een zo eervolle vroege christen. Deze overweging is geheel persoonlijk, maar wilde ik toch een keer geopperd hebben.

Het schilderij 'De Apostel Paulus achter zijn schrijftafel' is ook kunsthistorisch van groot belang omdat het in zijn zeer realistische weergave sterke invloed vertoont van het Utrechtse caravaggisme.

Jup de Groot
oud-directeur Dordrechts Museum

Vereniging
Dordrechts
Museum
sinds 1842
in beeld

Scheffer in het wild - Chantilly

De vorige keer deed ik een oproep aan onze lezers uit te kijken naar werken van Ary Scheffer op voor ons onverwachte plaatsen. Nu kan ik zelf het spits afbijten van wat misschien een nieuwe serie kan gaan worden. Begin september

2025 bezocht ik de prachtige tentoonstelling over middeleeuwse gebedenboeken rond Les Très Riches Heures du Duc de Berry in het kasteel van Chantilly ten noorden van Parijs. Tegen het einde van de 19de eeuw was dit kasteel in het bezit van Henri, Duc d'Aumale, (1822-1897), de vijfde zoon van koning Louis Philippe, die we kennen als de mecenas van Ary Scheffer. Waarschijnlijk kreeg de kleine Henri als kind nog tekenles van Ary. Zijn leven is op zijn minst avontuurlijk te noemen met actieve dienst in het Franse leger, ballingschap in Engeland na de revolutie van 1848 en nog een politieke carrière na 1889 in de Franse Republiek.

Henri erfde een enorm kapitaal van de prins van Condé, dat hij vooral inzette voor het verwerven van kunst (boeken, schilderijen, tekeningen, gebruiksvoorwerpen) waaronder het allermooiste gebedenboek Les Très Riches Heures, gemaakt door de uit Nijmegen afkomstige broers Van Limbörg. Dwalend door de zalen van Chantilly kom je alle beroemdheden van zijn tijd en eerder tegen, waaronder drie Rafaëls. Uiteraard kon ik hier ook een aantal Scheffers vinden, vooral portretten uit de familie, die wij wel kennen en een portret van Talleyrand, de kameleonachtige minister die dwars door allerlei revoluties heen jarenlang aan de macht wist te blijven. Je kunt er met gemak een dag zoekbrengen zonder je een moment te vervelen.

Op het persoonlijke vlak zat het Henri niet mee. Hij overleefde niet alleen zijn vrouw, maar ook alle acht kinderen uit zijn huwelijk. Bij testament liet hij zijn kasteel met inhoud na aan het Institut de France, op voorwaarde dat de hele collectie bewaard zou blijven waar die was. De kunstwerken mochten nooit verkocht en zelfs niet uitgeleend worden. Het topstuk van de Très Riches Heures ligt er meestal opgeborgen in een zilveren kistje. Afgelopen september tot mijn grote plezier even niet.

Marijke van Vliet

Denken over schenken

Het Dordrechts Museum heeft in samenwerking met Vereniging Dordrechts Museum en de Bedrijfsvrienden het Dordrechts Museum Fonds opgericht. Deze stichting ondersteunt het Dordrechts Museum door het verstrekken van middelen die het fonds heeft verworven en ontvangen via schenkingen, legaten, erfenissen en giften (zowel in geld als in natura bijvoorbeeld schilderijen of andere kunstvoorwerpen) met als doel uitbreiding en instandhouding van de collectie, het organiseren van tentoonstellingen en het uitdragen van het bestaan van de collectie.

Wilt u meer weten? Zie <https://www.dordrechts-museum.nl/het-dordrechts-museum-fonds> of neem contact op met de secretaris via richard@vereniging-dordrechtmuseum.nl.

Nieuwe Haven 29

Het leven van
Simon van Gijn en
Cornelia Vriesendorp

Ter ere van het 100-jarig jubileum van museum Huis Van Gijn is er vanaf 20 november een nieuw boek verkrijgbaar over het leven van Simon van Gijn en zijn vrouw Cornelia Vriesendorp. Beiden afkomstig uit welgestelde ondernemersfamilies, woonde het echtpaar er vanaf 1864 met hun personeel. Ze ontvingen er gasten, verbouwden het huis naar de mode van hun tijd en richtten het in met kunst en historische voorwerpen.

Het boek 'Nieuwe Haven 29' (uitgegeven bij W Books) is een rijk geïllustreerd boek over het huis en de bewoners, geschreven door Wyke Sybesma en Liesbeth van Noortwijk. Het boek brengt het huis tot leven met behulp van documenten zoals brieven, notities, huishoudboekjes en menukaarten.

26 december

Kerstconcert VDM

2e kerstdag vrijdag 26 december
2025 om 12.00 uur
Locatie Schoumanzaal Art & Dining
Deelname € 7,50 per persoon
Max. aantal personen 100

Ook dit jaar laat VDM u weer laten genieten van een verrassend Kerstconcert gegeven door het a capella koor Route Sixteen uit Dordrecht. De voorbereidingen om er iets bijzonders van te maken zijn in volle gang, het thema dit jaar “Kracht van Verbinding”. Route Sixteen heeft in het afgelopen jaar weer diverse prijzen gewonnen en zij willen ons laten meegenieten van het nieuwe repertoire dat zij het afgelopen jaar zo succesvol ten gehore hebben gebracht. Naast deze bijzondere nummers – waarbij er van u wederom een kleine muzikale bijdrage wordt verwacht - krijgt u een aantal mooie kersliederen te horen. Route Sixteen verheugt zich erop voor de derde maal het kerstconcert voor u te mogen verzorgen !

Let op!
Vanwege administratieve redenen dient u zich voor de activiteiten in te schrijven en te betalen via iDeal:
www.verenigingdordrechts-museum.nl/activiteiten
Alléén op deze manier is uw inschrijving geldig.

18 januari 2026

Nieuwjaarsborrel op 18 januari 2026

15.00 uur inloop, € 19,50 p.p. film en nieuwjaarsreceptie
Maximaal 100 leden kunnen wij ontvangen

Hierbij nodigen wij u van harte uit voor de eerste activiteit in 2026. Op zondagmiddag 18 januari 2026 vertonen wij in ‘Filmpodium de Witt’ de film *A Royal Affair*. Deze film, een kostuumdrama boordevol intriges, speelt zich af in Denemarken omstreeks 1800. Wij hebben deze film gekozen, omdat wij het voornemen hebben om in 2026 een reis naar Kopenhagen te organiseren. Dus om alvast in de stemming te komen...

Dit reisdoel is ingegeven door de tentoonstelling over Trompe-l'oeil die in 2027 in het Dordrechts Museum zal worden gehouden. Veel schilderijen op deze tentoonstelling zullen afkomstig zijn uit Kopenhagen. De Deense vorst heeft veel van dit soort werken, ook van Nederlandse schilders, verzameld.

De film begint om 15.30, inloop vanaf 15.00 uur. De film duurt inclusief korte pauze tot ongeveer 17.30. Na de film willen we tot 19.00 uur met elkaar het glas heffen op het nieuwe jaar!

De kosten bedragen voor de film en de borrel € 19,50 pp.

Indien u deze activiteit wilt bijwonen, kunt u zich aanmelden via de website. Maximaal aantal inschrijvingen: 100 personen.

Een overdaad aan moois

David Oyens, *Het ophangen van een schilderij*, schenking particuliere collectie, 2021

Het Dordrechts Museum heeft momenteel een groot aantal tentoonstellingen lopen die stuk voor stuk de moeite waard zijn en elk op hun eigen manier grensverleggend. Er is ruimte voor kinderen, voor de queer community, voor vluchtelingen, werkelijk voor elk wat wils. Je zou bijna vergeten dat we ook nog een enorm aantal stukken in het depot hebben liggen, omdat er gewoon niet genoeg ruimte is om alles te laten zien. Sinds ruim een jaar is conservator Pim Arts verantwoordelijk voor wat daarvan in de vaste opstelling op zaal te zien zal zijn. In het voorjaar vertelde hij over zijn werk aan de vrijwilligers van het museum. In zijn kennismakingsperiode raakte hij onder de indruk van wat er allemaal in het depot ligt. Hij heeft het zijn missie gemaakt daarvan zoveel mogelijk aan het publiek te tonen door werken aan te dragen voor nieuwe tentoonstellingen en door in de vaste collectie een voorjaarswissel en een najaarswissel in te voeren. Dat bleek in het afgelopen voorjaar te leiden tot een thema Italiaanse landschappen uit verschillende eeuwen. Wat er komend najaar in de spotlights van de vaste opstelling zal komen is nog een verrassing. Maar als u een tentoonstelling bezoekt, vergeet dan zeker niet ook even de vaste collectie aan te doen.

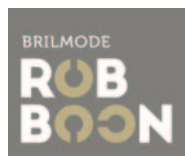
Marijke van Vliet

www.verenigingdordrechtسمuseum.nl

Vereniging
Dordrechts
Museum
sinds 1842
in beeld

Met dank aan:

Redactie
Janine van Zoest

Opmaak
Theun Okkerse
c/o Pictoright

